

[Aksel Larsson.]

kasse, for den er der jo nok nogen der vil fylde igen.

Snart utroligt længe har man gjort sig spekulationer over, hvordan valgets udfald vil blive, og hvilken regering der kan dannes efter valget. Uden selvovervurdering har jeg vel lov til at sige i overensstemmelse med kendsgemningerne og f. eks. med det ærede medlem hr. Erik Eriksens tale her i dag, at det er vort partis tilstedeværelse her og dets valgudsigter, der spiller den største rolle i alle de nævnte grublerier. Nu behøver man ikke at være i tvivl om, hvad vi mener, og hvad vi vil; det har vi sagt tidligere og ofte nok. Vi ønsker et arbejderflertal i folketinget, gerne fremkommet ved socialdemokratisk fremgang ved siden af den stemme- og mandatfremgang, alle korrekt regner med at vi vil få. Ja, det ærede medlem hr. Poul Møller foregiver, at det regner han ikke med; han talte noget om de ti små niggerboys, som efterhånden blev færre og færre. Det lader altså til, at vi skal diskutere litteratur og litteraturhistorie her, og når det ærede medlem hr. Poul Møller kan supplere det ærede medlem hr. K. B. Andersens kendskab til „Peer Gynt“, har jeg jo lov til ud fra min børnelærdom at minde det ærede medlem hr. Poul Møller om, hvordan det gik de „ten little niggerboys“. Det gik nemlig sådan, at de begyndte at svinde ind, og så pludselig formerede de sig voldsomt igen. Når valget er overstået, vil det ærede medlem hr. Poul Møller nok opdage, at sådan går det også os. Vi tænker imidlertid ikke på at trænge os på eller på at manøvrere os ind i regeringen efter valget. For os drejer det sig om at opnå fremskridt for den politik, vi har udtrykt i vort program og i de forslag, vi hidtil har fremsat. Hvis man foretrækker at sylte eller forkaste de af os formulerede forslag for derpå meningsmæssigt at fremsætte de samme forslag i en anden formulering, så for os gerne, selv om det vil minde lidt for meget om det, man kalder en politisk børnehave.

Til de mange kandestøberier om en mulig liberal eller borgerlig to-, tre- eller fireparti-regering er der nu også kommet de radikales nyeste betingelser eller løfter fra landsmødet i lørdags. De vil da så gerne fortsætte i regering med socialdemokratiet, hvis tre betingelser alle bliver opfyldt. Nemlig for det første: de radikale skal have fremgang

ved valget. For det andet: socialdemokratiet og de radikale skal tilsammen have det rene flertal i folketinget. For det tredje: der skal opstilles et tilfredsstillende arbejdsprogram for en sådan regering.

Det får mig til at tænke på historien om Frederik VII, der engang aflagde besøg på et militært anlæg og bebrejdede kommandanten, at han ikke havde saluteret for kongen. „Deres Majestæt“, skal kommandanten have svaret, „der er tre grunde.“ „Lad høre“, sagde Frederik. „For det første“, sagde kommandanten, „har vi ikke noget krudt.“ „Så kan det sågu være lige meget med de to andre grunde“, sagde kongen.

Det forekommer mig, at når de radikale som første betingelse stiller, at de skal have fremgang ved valget, behøver de ikke at nævne flere. Hvad man end venter sig af valget i september, tør det nok forudses, at de radikale ikke får fremgang, og at de radikale og socialdemokraterne ikke får flertal tilsammen. Alle sunde er følgelig lukket for en fortsættelse af den nuværende regeringskoalition, hvis vi da kan stole på det radikale landsmøde. Men sådan set er den radikale udtalelse nu alligevel meget klog, idet de radikale selv siger nej til fortsat regeringsdeltagelse, i hvert fald med socialdemokratiet. Så vidt det står til den højtærede statsminister, vil dette samarbejde alligevel blive afbrudt. Ellers havde statsministeren vel ikke så åbent og offentligt friet til venstre og dermed tilbudt regeringsdannelse sammen med det ærede medlem hr. Erik Eriksen, og når jeg tænker på, hvordan det ærede medlem hr. K. B. Andersen som socialdemokratiets ordfører gav de konservative af grovflên, men behandlede venstre med fløjlshandsker, er der ikke nogen tvivl om, hvad man fra den side godt kunne tænke sig. Om denne ønskedrøm, der for mange arbejdere vil være et mareridt, går i opfyldelse, ved jeg ikke, men hvis det skulle ske, mon så ikke de radikale godt kunne tænke sig at gøre den regering trekantet?

Hvis man vil filosofere videre over mulighederne, bør man gå ud fra det, der er sandsynligt. Valget vil ikke give socialdemokratisk-radikalt flertal, det vil derimod give socialdemokratisk-venstre flertal. Det vil altså også give flertal af socialdemokrater, venstre og de radikale, men kan samtidig give flertal af socialdemokratiet og sociali-